

Deugen is belangrijker dan dierenwelzijn

Door [Bina Ayar](#) - 23 juni 2021

Geplaatst in [Dierenwelzijn](#)

Dierenwelzijn is hip. Een groeiende groep eet om principiële redenen geen vlees of gebruikt helemaal geen dierlijke producten als honing of wol. Ook de recente aanpassing van de Wet Dieren wordt gezien als winst voor het welbevinden van vooral vee-dieren.

In schril contrast hiermee staat de stilte rond dierenleed door 'deugmaatregelen' als windmolens, biomassa en een mondkapjesplicht. Ook dierenmishandeling blijft vaak ongestraft. In de praktijk gaat moralisme voor dierenwelzijn.

Vijf vrijheden voor dieren

Het welbevinden van dieren wordt vaak getoetst met vijf vrijheden die voor het eerst werden geformuleerd in de jaren zestig. Een Britse commissie onderzocht toen de voorwaarden voor het houden van dieren en concludeerde dat dieren gebaat zijn bij vrijheid van onder meer honger, dorst, pijn, verwonding en chronische stress. Alleen de vijfde vrijheid is positief geformuleerd: de vrijheid om natuurlijk gedrag te kunnen vertonen.

In dat licht past de aanpassing van de dierenwet. De door de Partij voor de Dieren ingediende wijzigingen behelzen het einde van dieronvriendelijke stallen, kooien en ingrepen, maar stellen ook dat dierenhuisvesting vanaf 2023 ruimte moet bieden aan natuurlijk gedrag; zoals zwemwater voor een eend en vliegruimte voor vogels.

Deugen is belangrijker dan dierenwelzijn

Wat zijn de gevolgen van de wetswijziging?

De veranderingen kunnen vanwege de open formulering eveneens huisdiereigenaren treffen, maar volgens partijvoorzitter Esther Ouwehand die de wetswijziging met een veganistische taart vierde, is de wet niet voor de poes. Kattenpersoneel zou niet bang hoeven te zijn dat de politie controleert of de kattenluik open staat en honden kunnen gewoon aangeliend worden uitgelaten.

Over de precieze gevolgen van de wetswijziging wordt nog volop gesoebad. Kunnen mensen nog konijnen houden bijvoorbeeld en verplaatst een deel van de vleesindustrie zich straks naar het buitenland waar het minder goed gesteld is met dierenwelzijn?

Klimaatbeleid schaadt dieren

Discussie is er dan weer nauwelijks over de nadelen van het klimaatbeleid voor dieren. Zoals de spectaculaire vogelsterfte door de explosieve groei van windmolens. Roofvogels en andere gevederde wezens vliegen zich dood tegen de tot soms tweehonderd meter hoge gevaartes of raken (dodelijk) gewond door luchtwervelingen achter de draaiende wieken.

Naast directe sterfte, betekent de forse uitbreiding van het windmolenparken op zee en land verlies van leefgebied. Heide- en akkervogels kijken wel uit om in de omgeving van de machines te broeden of voedsel te zoeken.

In windpark Eemshaven sterven in één najaar 1200 zangvogels

Ook moeten vogels op trek door de windopstellingen vaker omvliegen naar broed- en slaappleaatsen. De extra energie die dit kost vraagt om meer voedsel terwijl er juist minder foerageertijd is. Babyvogels blijven daardoor langer alleen achter en wachten langer op voedsel wat mogelijk ook gevolgen heeft voor het broedsucces.

Vogelsterfte door windmolens wordt onderschat, zegt de universiteit van Wageningen. De Nederlandse overheid vindt één procent extra sterfte acceptabel, maar uit het Wageningse onderzoek blijkt dat sommige populaties, zoals lepelaars en grutto's, binnen tien jaar tot zelfs de helft kunnen afnemen. Om een idee te geven: In het Groningse windpark Eemshaven waar honderd windturbines staan, stierven er alleen al in één najaar 1200 zangvogels.

De vogelbescherming vindt het klimaatprobleem te urgent

Voor Vogelbescherming Nederland is dat geen reden om windenergie af te wijzen. Daarvoor is het klimaatprobleem 'te urgent' vindt de stichting, die wel pleit voor maatregelen. Zoals zorgen dat de locatiekeuze van windmolenparken geen 'significant negatieve gevolgen voor vogels heeft'.

Deugen is belangrijker dan dierenwelzijn

Een lastige opgave want windmolens staan voornamelijk in open, windrijke gebieden waar vogels graag komen. In de rest van het land is weinig ruimte of zijn de machines ongewenst.

Katten krijgen de schuld

Ondanks het windmolendrama krijgen huiskatten vaker de Zwarte Piet toegespeeld in discussies over bedreigde vogelpopulaties. Zo antwoordt de provincie Flevoland op schriftelijke vragen over jaarlijks duizend dode vogels in Windpark Noordoostpolder dat het slachtofferaantal in vergelijking met bijvoorbeeld verkeer en huiskatten beperkt is.

Dat niet is bewezen dat katten vogelpopulaties in gevaar brengen, weerhoudt sommigen er evenmin van te pleiten voor een verplichte aanlijning of avondklok voor katten, wat in de praktijk vaak haaks staat op natuurlijk kattengedrag.

Dieren als melkkoe

Dieren doen het goed als zondebok, ze fungeren ook als melkkoe. De omstreden hondenbelasting is daar een voorbeeld van. Minder gemeenten doen eraan, maar de blaftaks is toch goed voor jaarlijks vijftig miljoen euro opbrengst voor de lokale schatkist.

Reden voor de politiek om voorlopig af te zien van het schrappen van de heffing waarvan de opbrengst de algemene middelen toevalt en geen invloed heeft op dierenwelzijn.

Onverdoofd slachten is toegestaan

Maatregelen die goed zijn voor dieren mogen verder niet botsen met religieuze gebruiken, paradepaardjes van het klimaat of coronabeleid. Anders dan in België - waar sinds kort een verbod op onverdoofd slachten geldt -, is het volgens de Nederlandse dierenwet toegestaan om dieren volgens de israëlitische of de islamitische ritus 'zonder voorafgaande bedwelming te doden'.

Ontbossing gaat in Nederland sneller dan in het Amazonegebied

Biomassa is voor veel politieke partijen eveneens belangrijker dan het welbevinden van vogels, zoogdieren en insecten. Driekwart van de in Nederland gekapte bomen verdwijnt in biomassacentrales die net zo veel CO₂ uitstoten als gas- en kolencentrales. Ontbossing gaat hier bovendien sneller dan in het Amazonegebied.

Op korte en lange termijn heeft dit gevolgen voor kleine en grote dieren. Toch stemden sommige 'groene partijen' tot voor kort tegen het stopzetten van de miljardensubsidies voor bomenkap.

Behalve voor biomassa verdwijnen er vaker bomen voor 'veiligheid'. Zo is ook het kapbeleid in

Deugen is belangrijker dan dierenwelzijn

gemeenten versoepeld. Anders dan voorheen is een kapvergunning alleen nog nodig voor op de groene kaart aangewezen bomen.

Mondkapjes desastreus voor welzijn dieren

Ook als het om corona gaat is het offeren van dierenwelzijn geen probleem. Voor met name linkse partijen kan overheidsingrijpen niet ver genoeg gaan. Door maatregelen als lockdowns bijvoorbeeld hebben zwerfdieren minder voedsel en neemt geweld tegen niet-menselijke soorten vermoedelijk toe.

Desastreuzer is de op veel plekken nog altijd geldende mondkapjesplicht. Zwerfkapjes zijn voor mensen een vertrouwd straatbeeld. Voor dieren staan de maskers niet zelden gelijk aan een gruwelijke dood. Ze raken verstrikt in de elastiekjes, of sterven omdat zij de maskers voor voedsel aanzien.

Niemand praat over corona-afvalberg

Wereldwijd worden er per minuut drie miljoen maskers weggegooid, zodat er in zeeën en oceanen nu meer mondkapjes drijven dan kwallen. Miljoenen dieren sterven zo aan de gezichtsbedekkende maatregel die vooral een symbolische functie heeft in 'de strijd tegen het virus'.

De natuur doet er 450 jaar over om schadelijke stoffen van mondkapjes af te breken. Voor het milieu is de corona-afvalberg rampzalig, maar vooralsnog is het muisstil rond dit onderwerp.

Dierenmishandeling wordt veel te licht bestraft

Vleesconsumptie beperken staat hoog op de dierenwelzijnsagenda, maar over dierenmishandeling wordt minder moeilijk gedaan. Daarop staat maximaal drie jaar gevangenisstraf, maar in de praktijk hoeven dierenbeulen zelden lang te brommen.

Volgens de 'Richtlijn voor strafvordering dierenmishandeling en dierenverwaarlozing' is zestig uur taakstraf gangbaar voor het doden van andermans dier. Pas als de dader in herhaling valt, verandert de gangbare strafeis in twee maanden gevangenisstraf en een taakstraf van honderd uur.

Egels als voetbal

Naar schatting tweehonderdduizend dieren zijn jaarlijks het slachtoffer van geweld. De dagelijkse berichtenstroom over vastgebonden verdrinken dieren of egels die als voetbal worden gebruikt zijn het topje van de ijsberg, net als de hartverscheurende verhalen van huisdiereigenaren over bruut verwonde of vermoorde huisgenoten.

De roep in de samenleving om hardere straffen voor dierenmishandeling neemt toe, maar dat is voor de meeste politieke partijen geen reden om geweld tegen dieren te agenderen.

Deugen is belangrijker dan dierenwelzijn

Wellicht dat nu dierenwelzijn weer in de belangstelling staat, er ook oog kan zijn voor dierenmishandeling en voor de dierlijke slachtoffers van op papier deugdelijke maatregelen. Vooralsnog wijst het vingertje vooral naar boeren en burgers en gaan de beulen vrijuit.

Wynia's Week houdt een scherp oog voor ontwikkelingen in Nederland en daarbuiten, zoals in bovenstaand artikel van Bina Ayar. Steunt u deze onafhankelijke journalistiek? Wordt dan donateur van Wynia's Week. Dat kan op verschillende manieren. Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!